

התחנה דמויות אפורות יוצאות מן החצר דרך השער הראשי לא היה, מן הסתם, שם לב אליהן.

מיד הועיק השוטר את הקצין התורן והחלה חקירה של שאר העצורים שנשארו בחזר. כולם ידעו כנראה על הבריחה. הם סיפרו כיצד נכנסו חמשת הבורחים לחדר הנוחיות, בזה אחר זה, לנסר חלק מהמוטות. אך "לא היה כדאי" לברות. הבורחים: שלושה ערבים אשר שנים מהם מוחזקים באשמת שוד וה"שלישי, סלים בנדלי גורבי, עבור השמדת מטמכים. השניים הנותרים היו יהודים; מכ"רים ותיקים של המשטרה.

כעבור כמה שעות חזרו שני הערבים. אחד מהם התייצב בפני השוטרים והודיע שהוא מוכן לחזור לתא הכלא. "כשיצאתי ראיתי שלא עשיתי טוב", הוא סיפר בתמימות. "לכן החלטתי שיותר טוב לחזור. תכניסו אותי בבקשה לבית הסוהר". השוטרים נענו לבקשה תו.

ואילו סלים גורבי אף הוא לא נשאר זמן רב מחוץ לתא. השוטרים הכירו אותו היטב, כי נהג להסתכסך עם אביו ואגב זה לעבור על החוק ולזכות בתארה אצל המשטרה. אותו שוטר שגילה לראשונה את הבריחה סיים את תפקידו ופנה לחזור לביתו. בדרך עבר בית קפה ערבי. שם, במרכז ההתענינות, ישב סלים בכבודו ובעצמו מעשן נרגילה, ספל קפה לידו ומעגל מעריצים סביבו — נהנה מן החיים. בראותו את השוטר הבין שחופשתו נגמרה, קם וחזר לתחנת המשטרה.

שלושת הערבים הסבירו כי למעשה לא התכוונו באמת לברוח. הם רק התגעגעו לעיר לם החיצוני, לא יכלו לעמוד בפני גירוי החלון הפתוח. "כי הרי בין כה וכה אי אפשר לברוח מהשוטרים. אפשר רק לעזוב את ה"ארץ ואת זאת", הם הוסיפו בתוקף, "אנחנו לא רוצים".

פרשת היהודים הייתה שונה. אחד מהם היה כבר בעל נסיון בשטח זה — שבוע לפני כן התלקח מאותו מקום, נתפס על ידי המשטרה

פרסים

אחר נופש. תדהמה

בעוד שבועות מספר יחולקו פרסי נובל בשטוקהולם, בירת שוודיה. אחד מהם יהיה פרס נובל לספרות, המסמל את שיא הערכת הציבור לסופר. למרות שיהודים רבים זכו לפרסי נובל למדעים השונים ולשלום, טרם זכה יהודי אחד לפרס נובל לספרות עבור יצירה שונתבה עברית.

סיכוייו של חיים נחמן ביאליק לקבל פרס נובל ב"1934 היו רבים אולם כיון שמת בכ"א בתמוז, שוב לא יכול היה לזכות בפרס שתאריו חלוקתו בסתיו. כעבור 13 שנה הוצע פרופסור יוסף קלאוזנר, איש הארץ ניברסיטה העברית, את מועמדותו של זלמן (לוחות גנוזים) שניאור בלי שהצעתו תתקבל אולם פרופסור מרטין בובר, בשיתוף פעולה עם פרופסור הוגו ברמקן, הציעו את ש"י (תמוז שלשום) עגנון, כיון שלא מצאו את שניאור ראוי לכבוד.

בינתיים חלפה שנה נוספת (בה זכה תומס אליוט האנגלי בפרס נובל לספרות ופרו"ר פסור מרטין בובר עצמו הפך מועמד בזכות היותו ידוע כהוגה דעות וסוציולוג בעל שיעור קומה בינלאומי. אולם גם בעליו של ממלכת האלוהים לא זכה. הסבר נוסף: שפת המקור של ספריו אינה עברית,

השנה הגישו חבריו של שניאור (מועדון הסופרים העבריים בניו-יורק, פרופסור קלאוזנר ופרופסור יהודה המנות, יחד עם זלמן שור, מי שהיה שר התרבות והחינוך) את מועמדותו בהסתייעם בעובדה כי כמה מכתביו של שניאור תורגמו לשבדית, דבר המקל את בחירתו בגלל היות רוב השופטים סקאנדינאבים.

אולם האוניברסיטה העברית הציעה רש"י מית, החורף, את ש"י עגנון, נסתיעה בממ"שלת ישראל ובזלמן שוקן, מו"לו של עגנון. עגנון יצא לסקאנדינאביה, כדי לקדם את ענין הפרס ששווי 15 אלף לירות, בילה

באותו רחוב, לא מצליח להסתיר את העוב"דה שהוא מבסוט. מובן שאין הוא יודע עדיין אילו תוצאות תביא בחירת בתו לע"ס קיו, אך הוא מבסוט. כאיש שהוא אמנם מתקדם בחיצוניותו אולם דתי בכל זאת,

החנווני הריסוק, אבי המלכה

למה לא בת נאה?

מבסוט הוא את שביעת רצונו על התניף: "הרי לך אסתר המלכה: הלא בודאי היתה יפה מאד, וביופיה גם השיגה טובה לעם" — רמז דק כי בתו תצא לארצות-הברית לע"ז בדרים מרחיבין דעתו של אדם: אשה נאה, דירה נאה וילדים נאים, ואם אשה נאה למה לא בת נאה?"

משפט

זנות בסרטינו

פחות משלושה שבועות לאחר שהמשטרה ערכה פשיטה בידת הגג שברחוב יפו תל-אביב הופיע "ברלה" בעל הדירה ועוד ארבעה אנשים שנעצרו אתו באותה פעולה, בפני שופט השלום ברוך גלעדי באשמת החזקת בית-בושת. המשפט שנערך ביום ששי בבוקר הפך להיות מעין מאורע הסטורי: איש מבין הנוכחים לא זכר כי בית-המשפט ישב אי פעם ביום ששי לאחר גמר שעות העבודה המקור בלות. היה זה, כדעת אחד השופטים, משפט מרטוני. היות והשופט עמד לטוס כעבור יומיים לחוץ לארץ החליט לסיים את שמיעת העדויות ולהוציא פסק-דין באותו יום.

ברלה, הנראה כפרופסור מכובד, בעל שעי רות שיבה מסולסלות, הכחיש את האשמה בטענה כי לא ידע את הנעשה בחדר הסמוך וכי השכיר את החדר לבחורה זרה. עורך-דינו הביע את הטענה כי אין להאשים אותו בהחזקת בית-בושת כי לפי החוק הישראלי (ירושלם המנדט) אין זה נחשב בית-בושת כל זמן שלא נמצאות במקום יותר משתי נשים העוסקות בזנות. למרות העדים שהובאו על ידי התביעה והשעירו כי הם בעצמם ביקרו אצל יותר מבחורה אחת באותה דירה לא הסכים השופט לפירוש התביעה מאחר שלא נמצאה אף פעם יותר מבחורה אחת באותו זמן.

כאשר הסבירו העדים את שיטת העבודה בבית הבושת (לרשות המארחת עמדו שני חדרים; בזמן שהגבר סיים את ביקורו והתלבש עברה לחדר השני לקבל את האורח הבא) נייענע השופט את ראשו וענה: "כן, כן, כמו קייזר-פרייזר, סרט יש..."

יחד עם ברלה ישבו על דוכן הנאשמים אשתו, שכנה אחת, שמואל טקסיה ומרים גולדברג. שתי הראשונות שוחררו ואילו טאק"סיה שנהג לשבת בחדר ההמתנה ולהשגיח תוך כדי קריאה בעתון על הסדר ועל התור קיבל חודשיים מאסר בעד סיוע לביצוע מעשה זנות.

הבחורה, מרים גולדברג, עולה נוצרית מ"הונגריה שנעזבה על ידי בעלה היהודי לאחר שהגיעה ארצה, קיבלה אף היא שלושה חודשי מאסר בעד אותה אשמה: סיעה למעשי זנות בגופה. ואילו "הפרופסור" נמצא חייב שתי אשמות: הרשה ביועין שדירתו תשמש למטרת זנות (שהו חודשים); חי על רתחיה של זונה (תשעה חודשים).

עורכי הדין, הנאשמים, התובע, העדים והשופט היו עסוקים כל כך במשפט שלא שמו לב כי בינתיים עמדה השמש לשקוע וכי הגיעה עת הדלקת נרות שבת. אולם כאשר קם השופט לאחר פסקו, נשמעה אנהה עמוקה: "סוף סוף נסתים המרטון!"

בינתיים בא במגע עם ראשי הציבור הרפורמיסטי האמריקאי והדרום-אפריקאי שלח מכתב ארוך לועדה של היהדות המתקדמת בלונדון. אולם התקוות נאכזבו: "כל אלה אשר הבטיחו לנו עזרה כספית ומוסרית,

הן מתארץ והן מחו"ל, נטשונו ברגע המכ"ריע..."

דרכי חיים

אבי המלכה מבסוט

מאה שערים געשה. השכונה, שפרסומה בא לה עד עתה רק מקומץ אנשי נטורי קרתא, רכשה לה מקומה גם בעולם הגשמי: היא הוציאה מתוכה את מלכת היופי לשנה זו. יש התלהבות ויש קללות, אך אין אדישות. מעל גזוזטרת בנין רעוע בסימטה בה גרה משפחת הריסון יוצא איש נטורי קרתא בקולי קולות נגד הפריצות שברעיון בחירת

Advertisement for 'Nivla Bivrit' (נבלה ב'שראל!) featuring a woman's portrait and text promoting a beauty product.

הכרוז נגד מלכת היופי

לשרוף ולהשמיד מלכת יופי בכלל ונגד האסון שהומט על מאה שערים בפרט. עיניו בוערות בדרשו מעורבי הדרך להטיל חרם על חנות אביה של מיכל, להשוף ולהשמיד את סתורתו — וביערת את הרע מקרבך."

ילדים, לובשי גרבים שחורות ומכנסים — ספק קצרים ארוכים או ארוכים קצרים — מסובבים את שני הריסון כשדעתם עדיין פוסחת על ביה הסעיפים בעד מיכל עם חושם הבריא כצעערים או נגד מיכל עם רבניהם בישיבות.

הבזונויק מול חנות אביה של מלכת היופי אינו יכול להרגע. לכל קוגה כוס סודה הוא מסביר, שוב ושוב, כי הוא חנניה אל-פנט, הכיר אותה בהיותה תינוקת — ככה סימנה היתה י"י, האב, בעל חנות הגלנטריה

"ב"ה נבלה ב'שראל ואת אביה ואת משפחתה ואת כל סביבתה היא מחללת להקת מנוולים שפלים ונבזים המתנורים לבושת לעשות ענין מזוהמא לכלוך וטינוף בבחירת מלכת (היופי) הכסור למלאות את ארצנו הקדושה זמה ונבלה רחמנא לצלן, מושכים ומפתים מבנות ישראל הפתיות ל"הוציא בהן את רוחם השפיל והנבזה, לעשות אותן כזונות וכנפקות ברא רחמנא לצלן."

חנניה אליפנט, הגוזזניק ממוז היא היתה ככה

ליד התחנה המרכזית והוחזר לבית הכלא — עם אשמה נוספת (בריחה ממעצר חוקי) לאש"מ חתם הקודמת: שוד. אך כאשר שלושה ימים אחרי בריחתם טרם חזרו השניים לא התרגשה המשטרה. "עוד נתפוס אותם", סברו השוטרים. ואמנם ביום הרביעי נראו השניים על ידי מבוגרת משטרה רכובים על אופנוע בשכונת שפירא של תל-אביב. היה זה יום מוצאי חג והרחוב המה מרוב אנשים. השוטרים ניסו לרדוף אחרי הבורחים אך אלה התחמקו בין הקהל והמשטרה לא רצתה לפתוח באש.

אולם גם בריחה זו לא הצליחה לשנות את דעת המשטרה. "לנו יש סבלנות", הודיע אחד הקצינים, "ולאם אין סבלנות, הם עוד יקשטו את חזר הכלא שלנו." בינתיים הוכנס שינוי לגוף הסובב את תחנת המשטרה של ע"מי: בכניסה לחדר האחורית הוצב כסא ועליו יושב שוטר משך 24 שעות ליום. ואמנם, כעבור 3 ימים נמצאו שני התכשי"טים כשהם מסתתרים בגן הציבורי של גבעת רמב"ם, ישינם שנת ישרים.

הארץ

האופטימיסט

מכנים מרזה ממעברת בית שאן אוהל מס' 103 שינה את שמו לאברהם גבי-הילטובה (יקוט הפרטומים).

שמעון בליטה, ת"א